

Передплата

за «РУСЛАНА» вносять:

в Австрії:

за цілий рік	20 кор
на шість місяців	10 кор
на чверть року	5 кор
за місяць	1-70 кор

За границю:

за цілий рік	16 рублів
на шість місяців	або 36 франків
на чверть року	8 рублів
за місяць	або 18 франків

Подати кожен раз число по 10 сот.

РУСЛАН

«Вирвеш ми очі і душу ми вирвеш, а не возьмеш милости, віра не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділь і руских свят в 5½ год. пополудни.

Редакция, администрация і експедиция «Руслана» під ч. 1. пл. Дембровського (Хоруціни). Експедиція місцева в Агенції Соколовського в пасажі Галемана.

Реклама неопечатана вільно від цоти. — Оголошення звичайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в «Надісланім» 40 с. від стрічки. Подяки і приватні донесення по 31 с. від стрічки.

Хто має заплатити за самостійність Угорщини?

(X) Змагання угорських незалежців до економічного і військового відокремлення Угорщини і до зрвання австро-угорської угоди з 1867 р. приневолюють австрійські круги політичні до відповіді на питання: хто має заплатити кошти самостійності Угорщини?

Sonn-и. Montags Ztg. дає на це питання займалу відповідь, котрої головну основу тут передаємо:

Виявляє ся що раз виразнійше, пише сей тижневик, що годі буде приєднати австрійські круги економічні для переведення цих половичних мір. Тут не хочуть понести дальше великих жертв для піддержання фікції одноцільної держави і тим способом лише проволікати пересилена в безконечність. По думці цих кругів австрійських наслідила Угорщина в 1867 р. спадщину централізму і з того часу засобами Австрії змагала до досягнення своїх національних цілей. Кошти дотеперішньої спільності платила посередню і безпосередню Австрія, не лише висною квотою (2/3), але також пожертвовавем цлових доходів на спільні видатки. Колиж тепер Угорщина домагає ся не лише самостійної області цлової, але й самостійного війська угорського і дуалізованя заграничної репрезентації, тим способом сама руйнує основи угоди з 1867 р. Тим то тепер не може бути мови о дотеперішнім способі достарчування коштів для спільних справ, бо й нема вже тих справ спільних. Розвязка угорського пересилена є отже справою грошевою.

Угорщина давала доси третину на спільні видатки квотою, о скілько сі видатки не були покриті доходами цловими. Але в цукровій справі зробила Угорщина вже вилом в системі спільних доходів цло-

вих, а активоване окремої цлової області зовсім зносить ті доходи. Хоч зате прибуває Угорщині нове жерло наслідком устанвленя національних цлових рогачок, то вже наперед можна сказати, що з цих Угорщина не буде мати навіть приблизно тих доходів, яких вимагає удержане самостійного війська угорського на тій стопі як нині. Заведене особової унії спричинило би або значне зменшене війська, або значне підвищене податків в Угорщині, а сі обидві можливости не припали би певно до вподоби заступникам радикальної політики угорської.

З другого боку не можна сподівати ся, щоби Австрія згодила ся на фактичний розділ спільности і лише задержане, спільних форм, щоби тільки під сим титулом піддержувати платничий обовязок Австрії для Угорщини. В Австрії розяснили ся погляди на ті материяльні і фінансові питання, звязані нерозлучно з розвязкою угорського пересилена і тепер в Австрії глядять на се не лише з зимною кровю, але тепер пізнають і Австрія і в Угорщині що раз виразнійше, що вижидаче становище Корони впливає вельми вигадатно на розвязку пересилена.

В Угорщині поступовано з питаннями військового, політичного і економічного розділу якби з політичними фразами і там уявляли собі сю справу так як в 1867 р., коли угорську полковину монархії націоналізовано перемальованем трома красками. Але при практичнім здійсненю цих фраз натрапляє ся на перепону на самім початку, на конституцію для сеї програми. Угорське пересилена не сиромогло ся навіть на зложене міністерства з побідних політичних і національних сторонництва по тій простій причині, позаяк сі сторонництва не уміли поставити правительственной програми, котру нова більшість парламентарна піддержалаб. Та біль-

шість має багато міністерських кандидатів, але не має одної творчої голови, котра з великої вязанки фраз могла би зложити якусь виразну програму. За се Корона має сталу програму, котра стоить в суперечности до бажань незалежців і так довго стояти ме при тій програмі, поки більшість не сироможє ся на таку, котра давала би поруку, що не лише монархія, але й Угорщина задержить дотеперішнє становище серед держав європейських. Така програма може витворити ся по розсліженю старанним всіх обставин. Можна задекретувати угорську армію, але лише тоді, наколи буде можна знати, якими засобами можна буде її удержати; можна відокремити угорську область цлову, але тоді, коли відповідь ся договорним зобовязаням дотеперішнім і поважно розбере ся економічні наслідки сего кроку. В Угорщині, здає ся, уважають лише суму жертв Австрії яко щось певного, а все инше вважають доволно змінчивим. Длятого то конечно, коли Угорщина думає утворити свою національну державу, щоби зробила собі плян, обчислене коштів і відповіла собі на питання, хто має їх покрити. Таке поступоване при розвязці пересилена отверезить найбільших загорільців, бо, здає ся, годі буде виборців теперішньої більшості склонити до того, щоби они погодили ся з підвищенем податків або зменшенем війська національного. Доси угорські політики висловлювали лише бажаня, але не казали, що они дають з свого боку. Корона мусить наставити, щоби они виявили свою думку про те, хто покриє кошти тих домагань, бо інакше приневолює дальше стояти на становищі 1867 р.

ДЕВЯТА СИМФОНІЯ.

Немов так і бачу його: в буйним розвіяним волосєм, в лицем палаючим горячкою, з очима вдивленими в темне небо — серед бурі гризної, блискавок, громів, що кидають столітні дуби мов слабу солому на землю — іде він самотний. І не перестрахає його шаліне могутного живла. Він і сам як демон шаліючої тієї стихії. Не знайде супкою і тому так невтомимо гонить по лісах, галях і левадах довкола нищого Відня.

Травить його — мучить його горячка творчости...

А потому снішить до гамірного міста, до спокійної затишної комнати десь на третьому поверсі, до комнати, яку винайшли йому добрі приятелі — засідає до фортепяна і серед бурливої ночі грає довго, довго.

З завиваючим погуком і воймом бурі, що увихаєть ся наводдушними скоками понад верхи святинь і палат наддунайської «Віндоброни смутних» — зливаєть ся могутна музика хмарного генія. Під сильними ударами в клявіші мало не розсіплюєть ся фортепян. Могутні, голосні, серце половняючі і потрясаючі серцем акорди летять крізь відчнене вікно на стрічу гордам чорних, тяжких суворих хмар.

Очі хмарного генія-композитора вдявлені в клявіші фортепяна. На лиці його праця думки — душі, що творить. Так неваче і видно, що не слухом він мірять могутну мову і величаву красу своєї пісні, не слухом а душею...

У його немає слуху, се глухий творець пісні над піснями — се Бетховен!

А та пісня виспівана душею, се безсмертна девята симфонія*) — — — — —

Утіха в наші серця завитала, взяла нас за руки і повела на свої святі оболоня. Загальна спільна радієть виполола з нашого поля бурян ненависти і зависти, гніву й зобида, ввела нас в свою божеску святиню невинности і чистоти серця.

Як люблю, як солодко жити на світлі!
Обнімійте ся міліони.
Най цілуєсь мир цілий!
Люди всі — братами стануть
На твій поклик чарівний!
На твій поклик — велика, свята, загальна радієть братами стануть!?

То вони еще й не брати були до тепер, а чужі собі?

*) Людвиг Бетховен зложив свою славнозвісну девятую симфонію, бувши цілковито глухим в р. 1822. Чув її не ухом, а душею. Славний Рішард Вагнер почувши її став музиком.
(Зам. автора.)

А великі ключі білих пророків побратаня й любови розплили ся як гомін по широкому світлі?

Обнімійте ся міліони! — кличе могутним звуком симфонія і на зворотних її крилах пливають-налітають немов тихі мари якісь постаті величаві, божескі...

Конфутсе, Будга, Христос...
Вони-ж кликали: обнімійте ся міліони!
Вони дивлять ся сумво жалібно на людий, на світ, якому послали тиху чаруючу Радість. Але світ її не хотів прийняти і сотворив собі свою Радість грішну — саламлену взаємною кровю...

Она ходить в плащі з дріжучих закривавлених сердець —

Она ступає по сніжаних мозках міліонів —
Она напуває ся чарою, сповненою нужденним ієтнованем бездушних мас...

Она — одна велика оргія на стипі брата...
А над нею гомонить звуком чарівного срібного давону могутна симфонія — кличе:

Обнімійте ся, міліони.
Най цілуєсь мир цілий!...

Христос зійшов ізнову межі людий і — плаче.

Плаче слезами пісень геніяльних творців, слезами-каскадами симфоній. Плаче — накликає...

Посмертні оповістки.

— О. Григорій Олесницький, священник-ювіляр, шамбелян папський, почесний крілошанин станиславівської капітули, вступлений декан гусятинський, парох в Говиліві великим, упокоївся дня 13. с. м. в 90. році життя а в 67. р. священства. Похорони відбудуться в четвер. Покійний був свідомим народовцем-громадянином і брав до останньої хвилини свого життя участь у справах народних. Під его умілим провідом громада Говилів здобула собі славу одної з найбільше свідомих під національним оглядом. Его дім стояв все отвором для всіх, що любили свою землю і свій нарід. Покійний був отцем голови сіймового клубу руских послів д-ра Евг. Олесницького, якому на сім місці передав наша редакція сердечне співчуття з нагоди великої втрати.

Телеграми

в дня 14. марта.

Відень. На вийшнім засіданю палати послів президент міністрів бар. Гавч представив палаті нового міністра кравевої оборони, ген. Шенайха.

Берлін. Бюро Вольфа доносить: Чутка подає Morning Post-ом з Шангаю про тайний договір межі Німеччиною, Францією і Росією не має ніякої основи.

Петербурґ. Майже у всіх тутешніх друкарнях складачі застрайкували.

Миньск. До полицмайстра Гофенберга стріляв онодішньої ночі якийсь незваний мущина, але куля не влучила его.

Гамбург. В Баку доносять, що розбихацькі ватаги селян нападають дальше на місточка і все палать та рабують. Війско є безсиленным.

Лондон. З Мукдену доносять, що до дня 12. с. м. число убитих Росіян виносить 100.000. Понадто 50.000 до 60.000 Росіян попало до неволі.

Петербурґ. Тутешні газети доносять, що Куропаткін зібрав коло Тіеліну 160.000 війська здібного до бою і буде тою силою старати ся здержати дальший похід Японців.

Господарскі, промислові і торговельні вісті.

— Рахунок Товариства взаімн. кредиту „Дністер“ у Львові за січень і лютий 1905 (світки пропущено).

I. Вкладки шадвичі:

вложило	142.590	— К
виняло	63.056	— „
Стан в кінцем лютого 1904	1.863.207	— К
(на 1589 книжочок)		

II. Позички на скрипки і векселі:

уділено 170 нових позичок в сумі	183.029	— К
сплачено 66 цільковито і рати	77.942	— К
Стан на кінци лютого 1905 у 3043	1.721.489	— К

III. Уділи членські вплачені

від 3385 членів	134.036	— К
-----------------	---------	-----

IV. Фонд резервовий і фонд на страхи

	268.24	— К
Разом фонд власний	160.860	— К

V. Цінні папери, вкладки в друкх Товариствах

	293.083	— К
--	---------	-----

VI. Готівка на рах. біжучим і в касі виносить суму

	126.971	— К
--	---------	-----

Вкладки приймаємо на 4% ; позичок уділяємо нана 6%. При сплаті на 30 рат піврічних виносить рата амортизаційна 5-18 від 100 К.

Дирекция

Др. Мирон Вахнянин

лікар лінії львівського універс., б. лікар клініки проф. Лайдена в Берліні пординує у внутрішних недугах від 3—5 повол. ул. Академічна ч. 26. (мезанін).

Парохія дуже добра,

під кождим взглядом вигідна і супокійна з причин родинних до заміни. — Зголошення устні або письмєнні до Адміністрації „Руслана“.

(2—6)

Видєє і відповідає за редакцію: Лев Лопатинський.

Colosseum

В пасажи Германів

при ул. Соняшній у Львові.

від 1. до 16. марта 1905.

- 1) Орхестра. 2) Реклямограф. 3) Пан Боніфатий, шутка в 1 акті В. Рапацького (сина). 4) Lou de Arnold, міжнародна співачка. 5) Ferry et Cesary, незрівнани продукції на потрійнім дручку. 6) Simicel, майстер на мандоліні. (Павза). 7) Орхестра. 8) Picardy et William в оригінальнім акті. 9) Lilian Denis, ексцентрична субретка. 10) Jean Paul, надзвичайний комік. 11) Steidler, знаменитий черевобесідник. 12) 6 зьвізд щастя, ансамбль зі співами і танцями.

Щоденно о 8. год. вечер представлено. В неділі і свята 2 представлено о 4. год. попол. і о 8. год. вечером. Що п'ятниці High-Life представлено. Білети вчаснійше можна набуті в конторі Пльона при ул. Кароля Людвика ч. 3. З куплєним білетом на фотелі, ложі і 1 рядні крісла можна їхати даром на представлєнє омнібусами Кольосою, які ждуть коло Віденьської каварні.

Ученик приватист. глядає лекції на селі. Приготовляє добре до гімназії Ласкаві агольпєня надсилати: П. К. post. rest. Збараж.

Впов. Маркиль Ковальский,

Львів, ул. Личацька ч. 6,

робив в церкві на Знесіню низшу часть іконостаса і викінчив сю роботу совісно, артистично і на повне вдоволенє комітету, так що можу его припоручити як чоловіка уміючого своєю роботою задоволити інтересентів. Звесіє дня 1/III. 1905. Аїгаль Білишевич, парох.

Всілякі КУПОНИ

вильосовані

цінні папери

винлачує без потручення провізії або коштів

Контора виміни

ц. к. упр. гал. акц.

БАНКУ

Гіпотечного.

Л. Лопатинського ПАРАЦЯ

комедія в 3 актах зі співами (з побуту літників)

відзначає ся невечернаним ювіляльним гумором і жвавим діяльогом. Ся комедія абогачує знатно галєрию типів у наших народних штуках так з кругів селян, як і міщухів. Сьмійність ситуацій і характерів розмішена рівномірно між мужиків і панів, і тому ся комедія падає ся надзвичайно до вистав цо читальнях, бо селянин не буде тут бачив себе як звичайно в комедії унослідженням недотепою, але противно має нагоду посмійати ся трохи і з містових літників. Попри те все сей твір носить на собі знамя етичної і патріотичної свідомости.

— Ціна 2 кор. —

Набуті можна у накладчика С. Горука у Львові, пл. Домбровського ч. 1, і в книгарнях.

Маємо честь повідомити Вп. Публіку, що вислалисьмо на провінцію наших агєнтів в ціли доконуваня всіх замовлень „Со-кільського Базару“. Агєнти роблять замовлення без побираня яких небудь задатків. — Від „Со-кільського Базару“ у Львові ул. Руска 1.

Що року горять хлопскі мільони неасекуровані!

„ДНІСТЕР“

Товариство взаімних обезпечєнь у Львові (Ринок 10) одиноке руске Товариство асекурацийне обезпечєє будинки, движимости, збіжє і пашу на случай пожежи. По пожарі виплачує „Дністер“ зараз відшкодованя; оцінку шкід переводить разом з місцевими членами; через 12 літ виплатив „Дністер“ відшкодовань в сумі 5 мільонів, 340 тисяч корон.

ФОНДИ „ДНІСТРА“ виносять (з кіндем р. 1904) суму 1,183,874 кор. і уміщені суть в цівних паперах.

В „ДНІСТРА“ єсть обезпечєних більше як 300.000 будинків. На покритє хат черепом дістають члєни „Дністра“ позичку в Товаристві кредитовім „Дністер“.

ПОЛІСИ „ДНІСТРА“ приймають ся при всіляких позичках в Банку кравєвм, касах ошадности і касах сиротинських.

ЧИСТИЙ ЗИСК по скінченім році звертає ся члєнам; в літах 1901—1904 звернув „Дністер“ члєнам 284.857 кор.; (за літа 1900 до 1902 по 8%, за 1903 р. 5% премії)

АГЕНЦІЇ „ДНІСТРА“ находять ся у всіх містах і більших селах і треба подавати обезпечєнє через агєнта; господарі письмєнні повинні старати ся о агєнції „Дністра“ в таких сторонах, де инші агєнти „Дністра“ не роблять. Агєнти „Дністра“ заробили вже провізії 662.807 корон.

НА ЖИТЄ обезпечайчє ся тілько через „Дністер“ в Товаристві Крак.; свою провізію від сих обезпечєнь дає „Дністер“ на рускі добродійні ціли.

„Дністер“ припоручили Преосвь. Епископскі Ординаряти.

Стережіть ся огня! Асекуруйте ся в „Дністрі“!

Покривайте свої хати черепом (дахівками)!

З друкарні В. А. Шийковского.